

Årås Skule
Bodil Boie Brekkan
Sætre marka 2
5943 AUSTRHEIM

Dykkar ref.:

Vår ref.:

Dato:

22/1749 -10

30.06.2023

Grethe Elin Mjelde

Vedtak - Vedrørende helseverngodkjenning

Årås skule søkte den 7.6.23 (vår ref. 22/1749 – 23/44952), om helseverngodkjenning av tilbygg etter «Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.».

I samband med søknad vart det den 20.6.23 eit møte for gjennomgang av dokumenter og synfaring av skulebygget og uteområdet.

Til stade på møtet var:

Rektor Bodil Boie Brekkan, verneombod Camilla Sårheim-Haugland, inspektør Gunn Håland Dyrkolbotn, kommuneoverlege Peter Kubon og teknisk-hygienisk ingeniør Grethe Elin Mjelde.

Samandrag

Miljøretta helsevern har vurdert søknad om ny helseverngodkjenning, og finn at Årås skule ikkje tilfredsstillar alle krav i forskrifta.

Årås skule får ikkje helseverngodkjenning etter «Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.» § 6, då §§ 1, 9 og 21 i forskrifta ikkje er oppfylt.

Skulen må vise til at alle krav i forskrifta er oppfylt før skulen på ny kan søkje om godkjenning. **Frist 1.1.24**

Saksgrunnlag

I forskrifta § 6 skal skulen søkje om ny godkjenning ved bl.a. fylgjande tiltak:

- Ny skole.
- Eksisterende skole ikke tidligere godkjent.
- Renovering av eksisterende skole.
- Tilbygg til eksisterende skole.
- Midlertidige erstatningslokaler.
- Driftsmessige endringer (eks: omlegging av driftsform, utvidelse av antall elever) (Ref. rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet I-1 /2012).

Ny helseverngodkjenning vert vurdert for heile skulen under eit. Det er ikkje høve til å gje midlertidig godkjenning eller godkjenning på vilkår. Skulen må i høve til ny godkjenning oppfylle alle krav i forskrifta.

Heimel

Folkehelseloven, kap. 3 og **Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.** samt helsedirektoratets rettleiar til forskrifta "Miljø og helse i skolen" (IS-2073).

Opplysningar gjeve i søknad og møte

I 2022 vart det søkt om plangodkjenning for tilbygget. Plangodkjenning vart gjeve 28.2.22.

Opplysningar som vart gjeve i tillegg til søknad om plangodkjenning (utdrag frå *Norconsult sin funksjonsbeskrivelse, datert 02.02.2022*):
«Austrheim kommune skal tilpasse Årås skole for fremtidig bruk. Hele ungdomstrinnet skal fra skolestart 2022 samlokaliseres på Årås skole».

Frå hausten 2023 vil Årås skule ha ca. 280 elevar. Skulen er ei barne – og ungdomsskule (1. – 10. klasse), der heile ungdomsskuletrinnet (ca. 114 elevar) i Austrheim kommune skal samlokaliserasst.

Synfaring

Tilbygget var ikkje ferdigstilt, slik at full inspeksjon ikkje var mogleg. Mykje av uteområdet var framleis inngjerda og utilgjengeleg for inspeksjon.

Ved gjennomgang/synfaring av opphøveleg skulebygg, vart det lagt merke til at det var utført mykje hærverk på inneareala sine overflater. Mykje av overflatane elles bar preg av slitasje.

2 klasserom opplevast som små i forhold til tal elevar som har undervisning i desse romma. Dette var spesielt for 10.klassetrinn.

Skulen må vurdere arealnorma for kvart klasserom alt ettersom det er tilgjengeleg tilleggsareal/grupperom som klassen kan disponere.

Syner til rettleiar:

Når en klasse/elevgruppe disponerer tilleggsarealer (grupperom, formidlingsrom eller andre rom) i nærheten av klasserommet/hovedrommet, må klasserommet/hovedrommet planlegges etter en arealnorm på minimum 2 m² pr. elev. Så lenge inneklimate er tilfredsstillende og aktiviteten i rommet er tilpasset, kan elevtallet i enkeltrom (som f.eks. formidlingsrom og auditorier) gjerne være høyere enn normen på 2 m² pr. elev tilsier. Dersom klassen/elevgruppen ikke disponerer tilleggsarealer i nærhet til klasserommet/hovedrommet, bør arealet være større, helst opp mot 2,5 m² pr. elev.

Areal for ansatte kommer i tillegg til arealnormen i avsnittet over.

Areal til lærar og personale (5 m² for kvar lærar/personal) trekkast frå.

Keramikkrom vart lite nytta, da det var veldig lytt inn mot tilstøytane lærarrom. Samtale frå lærarrom var lett høyrbar.

Uteområdet har nokre leikeplassutstyr, men det var dårleg lagt til rette for ungdomsskuletrinnet. I forskrifta § 9. *Utforming og innredning*, står det bl.a. fylgjande: *Lokalene og uteområdet skal være utformet og innredet slik at forskriftens formål ivaretas.*

«Skolens utearealer må være trafikksikre og by på muligheter for fysisk aktivitet, men også sosialt samvær, rekreasjon og hvile. ....»

Utformingen må fremme lek og motorisk utvikling, stimulere til egenaktivitet, men også til organiserte aktiviteter bl.a. i undervisningen. Alle elever må kunne bruke utearealet.....

Miljøretta helsevern anbefaler at uteområdet bør leggest til rette for alle elevar. NMBU (Norges miljø- og biovitenskapelige universitet) har utført eit prosjekt angående barns uteområder. I det samband føreligg nye anbefalingar om uteområda i barnehagar og skular. Dette er å lese i rapport av september 2019: **Uteområder i barnehager og skoler**

Oppsummering og vurdering

For at skulen skal kunne godkjennast etter «Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler», skal alle krav i forskrifta vere oppfylt. Det er ikkje høve til å gje midlertidig godkjenning eller godkjenning på vilkår.

Formål til forskrifta:

§ 1; *«Forskriftens formål er å bidra til at miljøet i barnehager, skoler og andre virksomheter som nevnt i § 2 fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade».*

Helsedirektoratet har fylgjande kommentar:

- *Formålet med forskriften er å sikre at elevenes miljø i skolen ivaretas.*
- *Med elevenes miljø menes det fysiske og psykososiale miljøet, både i innendørs arealer og på uteområder som ligger på skolens eiendom, i umiddelbar tilknytning til denne og andre områder som virksomheten drives på.*
- *Formålsparagrafen understreker betydningen av at elevenes skal ha et helsefremmende miljø og ikke bare beskytte mot risikoforhold.*

Ut frå synfaring vurderast det at tilbygg tilfredsstillar krav i forskrifta, men dette må vurderast på nytt når det er ferdigstilt. Skulebygninga bar elles preg av slitasje, og det vart opplyst frå eigedom at det ikkje er plan for vedlikehald før 2025. Mykje av uteområdet var inngjerda og ikkje ferdigstilt på synfaringa. Det vart opplyst frå eigedom at det ikkje er satt av midlar til utbetring av uteareal.

Syner til forskrifta **§ 9; Utforming og innredning:**

- *Lokalene og uteområdet skal være utformet og innredet slik at forskriftens formål ivaretas.*
- *Funksjonshemmedes behov skal ivaretas.*
- *Virksomheten skal være utformet og innredet slik at tilfredsstillende renhold og avfallshåndtering er mulig.*

Helsedirektoratet har fylgjande kommentar til forskrifta (§ 9):

«Bestemmelsene omfatter skolens totale ute- og inneareal, og må ses i sammenheng med krav satt i sentrale forskrifter vedrørende byggetekniske krav (TEK 10) og krav til universell utforming, samt opplæringsloven 9a-2. Det kan også være at arealkrav og utforming er styrt av lokalt vedtatte bestemmelser og retningslinjer».

Miljøretta helsevern vurderer ut frå opplysningar og synfaring at Årås skule ikkje oppfyller krav i forskrifta knytt til §§ 1, 9 og 21;

- Etterslep på vedlikehald av inneareal fremmer bl.a. ikkje trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold (§§ 1 og 9).
- Utearealet er dårleg lagt til rette for bl.a. ungdomsskuleelevar (114 elevar) og fremmer bl.a. ikkje helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold (§§ 1 og 9). Alle elevar må kunne bruke utearealet.
- Lydisolasjon mellom rom er ikkje tilfredsstillande mellom keramikkrom og lærarrom (§ 21).

Vedtak

Miljøretta helsevern har vurdert søknad om ny helseverngodkjenning, og finn at Årås skule ikkje tilfredsstiller alle krav i forskrifta.

Årås skule får ikkje helseverngodkjenning etter «Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.» § 6, då §§ 1, 9 og 21 i forskrifta ikkje er oppfylt.

Skulen må vise til at alle krav i forskrifta er oppfylt før skulen på ny kan søkje om godkjenning innan **1.1.24**.

Det er å merke seg fylgjande:

1.7.23 opphevast *Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*, og vert erstatta av *Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordningar*;

§ 23. Overgangsbestemmelse

Virksomheter som skal være godkjent før oppstart etter bestemmelsene i § 15 og som ikke er godkjent etter tidligere forskrift 1. desember 1995 nr. 928 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv., skal legge frem godkjenningssøknad for kommunen innen 1. januar 2024.

Vedtaket er heimla i Folkehelseloven, kap. 3 og i samsvar med Forskrift om miljøretta helsevern i barnehagar og skular m.v. § 6.

Med helsing

Peter Kubon
kommuneoverlege

Grethe Elin Mjelde
teknisk-hygienisk ingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur

Om klage over vedtak:

Vedtaket kan påklagast etter *Forvaltningsloven kap. 6 og Folkehelseloven § 19*.

Klagen skal vere skriftleg og grunngjeve, og sendast Miljøretta helsevern, Postboks 4, 5906 Frekhaug. Miljøretta helsevern kan da enten ta klagen til fylgje og endre vedtaket, eller oppretthalde vedtaket og sende klagen vidare til Fylkesmannen.

Frist til å klage er satt til 3 veker frå dette brevs mottaksdato.

Link:

Folkehelseloven, Kap. 3. Miljørettet helsevern

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

NMBU (Norges miljø- og biovitenskapelige universitet) : Uteområder i barnehager og skoler

Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger – gjeldende frå 1.7.23

Kopi til:

Arild Tresvik, Atle Vaage, Austrheim
kommune, Bjørnar Fjellhaug, Bodil
Boie Brekkan, Camilla Sårheim-
Haugland, Gunn Håland Dyrkolbotn,
Stian Marøy, Trine Merete Jansen

Mottakere:

Årås Skule

Sætremarka 2

5943

AUSTRHEIM